

**Ülevaade Tartu linna turismi arengukava 2008-2013 täitmisest
2013. aastal**

Koostaja:

*Karmen Viikmaa
Maine- ja turismiteenistuse juhataja*

***Aprill 2014
Tartu***

1. Turism Tartu linnas 2013. aastal

2006 ja 2007 aastal alustatud ning 2008. aastal koostatud Tartu linna turismi arengukava 2008-2013 visiooniks on muuta *Tartu Läänemere regioonis unikaalse kultuuripärandiga hästi tuntud, atraktiivseks ja turvaliseks reisisihiks noore hingega elamusi otsivale külalisele.*

Turismi arengukavas on seatud eesmärgiks turistide arvu kasv keskmiselt 7% aastas, mis ühtib 2006. ja 2007. aasta turistide kasvu protsendiga maailmas. Praeguseks on aga hästi teada, et arengukava väljatöötamise ja põhipostulaatide seadmise ajal ehk 2006 ja 2007 olid maailma turismisektoris tänu majanduskasvule väga soodsad ja head aastad.

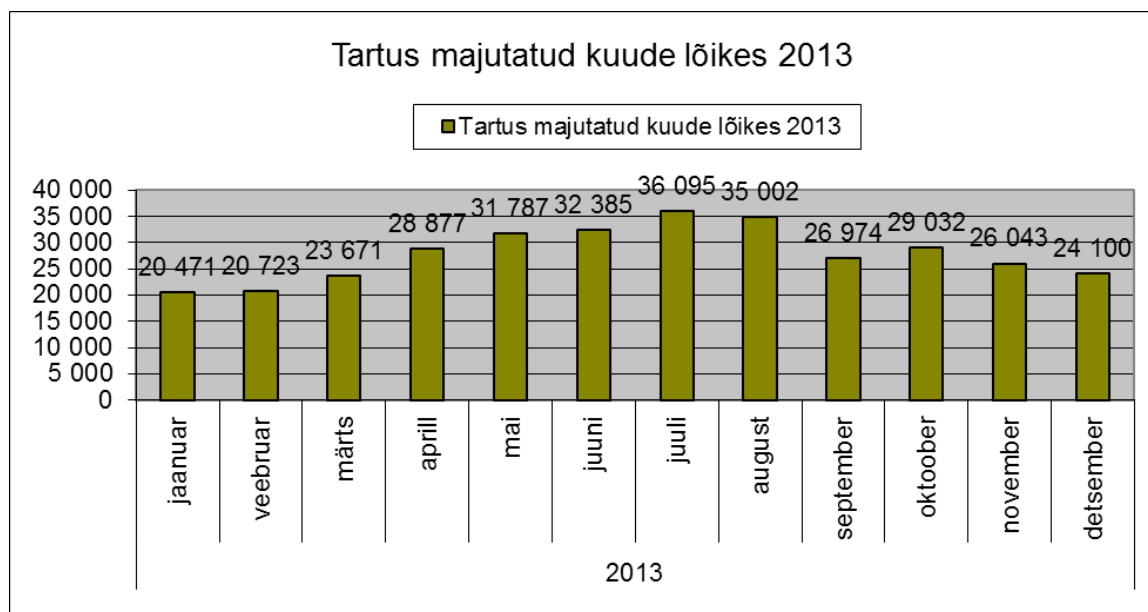
Sellele eeldusele vaatamata on turistide osakaal olnud tõusujoones. Kui 2010. aastal ööbis Tartu majutusasutustes Eesti Statistikaameti andmetel 139 714 turisti (mis on 7% rohkem kui 2009. aastal), siis 2011. aastal peatus Tartu majutusettevõtetes 164 336 turisti, mis moodustab 15 %-lise kasvu võrreldes aastataguse perioodiga. 2012. aastal peatus Tartu majutusettevõtetes 179 923 turisti, mis tähendab ligemale 9 %-list kasvu võrrelduna 2011. aastaga ning 2013. aastal peatus Tartus 186 749 turisti, mis võrreldes aastataguse perioodiga teeb ligemale 4 %-lise kasvu.

2013 aasta võrdluses 2012 aastaga

Võrdlus	majutatud		osakaal		ööbimised			keskmise ööde arv		
TARTU	2012	2013	2013	kasv	2012	2013	kasv	2012	2013	kasv
kokku	179923	186749		3,66%	313431	335160	6,48%	1,74	1,79	2,94%
siseturistid	87954	86953	46,56%	-1,15%	151025	156282	3,36%	1,72	1,80	4,46%
välituristid	91969	99796	53,44%	7,84%	162406	178878	9,21%	1,77	1,79	1,48%
soome	31216	31839	17,05%	1,96%	56722	60006	5,47%	1,82	1,88	3,59%
venemaa	13264	15598	8,35%	14,96%	21216	25449	16,63%	1,60	1,63	1,96%
läti	11278	12675	6,79%	11,02%	15200	17356	12,42%	1,35	1,37	1,57%
rootsi	3384	3230	1,73%	-4,77%	6215	5683	-9,36%	1,84	1,76	-4,38%
saksamaa	8972	9038	4,84%	0,73%	14228	14636	2,79%	1,59	1,62	2,07%
Võrdlus	majutatud		osakaal		ööbimised			keskmise ööde arv		
EESTI	2012	2013	2013	kasv	2012	2013	kasv	2012	2013	kasv
kokku	2839895	2980865		4,73%	5544537	5734033	3,30%	1,95	1,92	-1,50%
siseturistid	966376	1040735	34,91%	7,14%	1721498	1824707	5,66%	1,78	1,75	-1,60%
välituristid	1 873 519	1940130	65,09%	3,43%	3823039	3909326	2,21%	2,04	2,01	-1,27%
soome	829225	894504	30,01%	7,30%	1651965	1691035	2,31%	1,99	1,89	-5,38%
venemaa	266192	304644	10,22%	12,62%	593783	679343	12,59%	2,23	2,23	-0,03%
läti	100638	105480	3,54%	4,59%	152491	158031	3,51%	1,52	1,50	-1,14%
rootsi	78412	74313	2,49%	-5,52%	161460	159813	-1,03%	2,06	2,15	4,25%
saksamaa	111251	101596	3,41%	-9,50%	227959	210955	-8,06%	2,05	2,08	1,32%

Sise- ja välisturistide suhe kajastab väikest muutust. Kui 2010. aastal moodustasid siseturistid 53%, 2011. aastal 54%, siis 2012. aastal 49%. Siiski tuleneb suhte muutus sise- ja välisturistide vahel välisturistide osakaalu suurenemisest (17%), kuna 76 331 välisturisti 2011. aastal näitas 2012. aastal numbrit 91 969. Siseturistide liikumist võib pidada stabiilseks, kuna 11 inimese erinevus ööbimiste osas ehk 0,06 %-line langus ei märgi väga suurt muutust 2011. aasta 88 005 ja 2012. aasta 87 954 kõrval. 2013. aastal majutus Tartus 86 953 turisti, mis näitab siseturismis protsendilist langust.

Sesoonsus on alati omanud olulist mõju turistide liikumisele. Allpool on näha kuude lõikes nii sise- kui välisturistide liikumine Tartus 2013. aastal.

Tartu Külustuskeskuses teenindati 2012. aastal 19 570 klienti, aasta varem oli selleks numbriks 20 969. Neist Eesti elanikke oli 3807, aasta varem aga 4347. Kõige enam huvilisi oli pärit Venemaalt (2539), Saksamaalt (2307), Soomest (2277) ja Lätist (2178). Võrreldes 2011. aastaga on esiosas teatav järjekorramuutus toimunud. 2011. aastal oli enim välisturiste Tartu Külustuskeskuses pärit Saksamaalt (2313), Soomest (2292), Venemaalt (1529) ja Lätist (1523). Kirjalikke päringuid saabus Külustuskeskusesse 726 ja telefonipäringuid 796. 2013. aastal teenindati ligemale 17 000 turisti, kellest natuke üle 3000 olid siseturistid. Kõige enam tundsid huvi Venemaalt tulnud reisijad, aga ka sakslased, soomlased, lätlased ja leedulased. Langust Tartu Külustuskeskuse teenindamise osas võib ilmselt põhjendada nutitelefonide leviku ja info kiire kättesaadavusega. Kuna elektrooniliselt on Tartu kohta suurem osa infot olemas, siis kasutatakse aktiivselt allalaadimist ja vahetult kohapeal info kasutamist läbi personaalsete nutiseadmete. Allpool on tabel Tartu Külustuskeskuses teenindatud turistide kohta.

	Jan	Veeb	Märts	Apr	Mai	Juuni	Juuli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dets	II kv	III kv	IV kv	I kv	Kokku
Külastajad	619	384	668	899	1619	2046	3273	3374	1481	817	666	524	4564	8128	2007	1671	16370
Eesti elan	146	134	209	268	321	409	525	509	287	211	163	139	998	1321	513	489	3321
Välismaal	473	250	459	631	1298	1637	2748	2865	1194	606	503	385	3566	6807	1494	1182	13049
Austraalia	3	4	2	6	4	12	17	16	10	2	1	2	22	43	5	9	79
Austria				1	4		9	5	3	1	1		5	17	2	0	24
Belgia		1			2	2	7	1	1				4	9	0	1	14
Hispaania	7	7	22	15	22	35	48	118	44	34	10	2	72	210	46	36	364
Holland	2			2	15	42	48	41	20	2	2		59	109	4	2	174
Iirimaa						1	1	1					1	2	0	0	3
Itaalia	1	4	2	2	20	22	38	105	6	5	3	10	44	149	18	7	218
Jaapan		1	2		10	2	3	5					12	8	0	3	23
Kanada					5	2	3		1				7	4	0	0	11
Leedu			10	9	27	16	39	28	6				52	73	0	10	135
Läti	28	37	72	58	193	145	327	418	102	72	114	32	396	847	218	137	1598
Norra			2		3	2	2		8		1		5	10	1	2	18
Poola	1		6	27	22	17	61	17	49		4	8	66	127	12	7	212
Portugal			2				3	2					0	5	0	2	7
Prantsusm	14	6	2	18	45	119	104	133	31	14	14	7	182	268	35	22	507
Rootsi	3	2	2	8	28	25	58	36	25	5	2		61	119	7	7	194
Saksamaa	17	10	26	48	147	352	423	625	329	95	22	8	547	1377	125	53	2102
Soome	10	43	44	70	198	282	573	284	93	94	39	43	550	950	176	97	1773
Suurbritan	6	5	5	17	48	63	58	60	32	14	5	8	128	150	27	16	321
Šveits							5	6					0	11	0	0	11
Taani					7	7	4	6	5	2			14	15	2	0	31
Tšehhi		2		2	2	6	6	7	4	3			10	17	3	2	32
USA	6	4	2	4	37	67	49	66	22	9	9	9	108	137	27	12	284
Uus-Meremaa					2								2	0	0	0	2
Venemaa	315	66	180	242	328	209	469	446	177	157	224	198	779	1092	579	561	3011
Aafrika riigid				1	1			1	1				2	2	0	0	4
Aasia riigi	10	12	11	7	18	40	49	42	29	30		7	65	120	37	33	255
Lõuna-Ameerika		1		1	1	1	3		1				3	4	0	1	8
muud Eur	50	45	67	93	109	168	341	396	195	67	52	51	370	932	170	162	1634
Eesti	146	134	209	268	321	409	525	509	287	211	163	139	998	1321	513	489	3321
Üldine kir	48	21	31	38	42	43	53	47	28	33	35	23	123	128	91	100	442
Visitestonia teavitus					23			5				6	23	5	6	0	34
Helistaja	29	19	31	52	75	91	82	74	42	32	22	24	218	198	78	79	573
Teenindat	696	424	730	989	1759	2180	3408	3500	1551	882	723	577	4928	8459	2182	1850	17419

Võrrelduna maailma turisminäitajatega, on Tartu turismisektori areng ja statistilised trendid senini olnud pisut paremad. Eesti keskmine astub üsna sama sammu Euroopa keskmisega. Maailma Turismiorganisatsiooni (UNWTO) andmetel kasvas väliturism 2012. aastal kokkuvõttes kogu maailmas 3,8%. Eestis keskmine 4%, Tartus 9%. Maailmamastaabis on aga Euroopa teinud väikese languse, võrreldes 2012. aasta 3,8 %-list näitajat aasta varasema ehk 2011. aasta 4,4 %-ga. 2013. aastal on aga toimunud väike nihe ja Euroopa keskmine on tõusnud 5% peale.

Eesti andmetega võrreldes on Tartu sihtriikide lõikes enam-vähem sarnasel või natukene paremal pildil. Soome osas on Tartu teinud 6%-lise tõusu, samal ajal kui Tallinn on 3% peal, Pärnu 0,7%, Lääne maakond -0,2%-lises languses, Saare maakond koguni -5 %-lises languses ning Harju maakond 2 % tõusu peal.

Venemaa turistide osas on samuti Tartu teinud korraliku kasvu +15%, ent samas on kogu Eesti saanud Venemaalt tulnud turistide osas hea kasvutrendi.

Ka Läti turistide osas on Tartu eeskujuks. Võrreldes aastataguse perioodiga toimus kasv 14% ulatuses, samal ajal kui Tallinnas langes Läti turistide arv -0,2% võrra, Saare maakonnas -2,6% võrra ning Harju maakonnas -6 % võrra. Tartu maakonnas tervikuna kasvas Läti turistide arv 66% (Tartus ööbinud turistid ei ole sisse arvatud).

Välituristide osakaal Tartu puhul suurenes 7,8 %, Eestis keskmiselt aga 3,4%. Rootsi turistide arv on teinud languse (Eesti keskmine -5,5%, Tartus -4,7%), Soome turistide arv on Eestis teinud kasvu (7,3%), Tartus aga kõigest 2%-lise tõusu. Ilmselt mängib mingisugust rolli ka pealinna lähedus Soomele ja logistilised võimalused ning Tartu puhul logistilised piirangud või keerukus.

Kõige enam tõusis Tartus Venemaa turistide arv (15%) ja Läti turistide arv (11%), Eestis keskmisena kasvas Läti turistide arv 4,5%, Vene turistide arv 12%. Eesti keskmisena langesid Rootsi (-5,5%) ja Saksamaa turistide arv (-9,5%). Tartus olid vastavad näitajad Rootsi puhul -4,7% ja Saksamaa puhul +0,7%.

Eesti keskmisena andis tagasilöögi keskmine ööde arv ja seda nii siseturismi kui ka kõikide sihtriikide ehk välituristide puhul. Tartus andis väikese tagasilöögi rootsi turistide keskmine ööbimiste arv (-4,8%), ülejäänud kõik tõusid.

Üldiselt järgivad Tartu näitajad Eesti trende. 2013. aasta kokkuvõttes peatus majutustevõtetes 1,94 miljonit välituristi.

TU110: MAJUTAMINE --- Aasta, Maakond ning Näitaja

	Majutus Toad	Voodid	Tubade	Voodikohtade	Majutatud	Majutatud	Majutatud	Majutatute	Ööpäeva
	kohad		täitumus,	täitumus,	ud	puhkusereisi	tööreisi,	ööbimised	keskmine
			%	%		l, %	%		maksumus,
									euro
2012									
..Tartu linn	46 1 025	2 106	55	46	179 923	50	37	313 431	27

Allikas: Statistikaamet

Tartus on eelmise aasta seisuga 46 majutuskoha, 1025 tuba ja 2106 voodikohta, keskmine tubade täitumus 55% ja keskmine voodikohtade täitumus 46%, ööpäeva keskmine maksumus 27 eurot.

TU142: MAJUTATUTE ÖÖBIMISED --- Aasta, Maakond, Reisi eesmärk ning Kuu

	Kasvavalt kokku	Jaauar	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	Sept	Okt	Nov	Dets
2013													
..Tartu linn													
Kokku	335 160	20 471	20 723	23 671	28 877	31 787	32 385	36 095	35 002	26 974	29 032	26 043	24 100
Puhkusereis	131 431	7 384	5 173	7 034	10 354	12 266	14 875	20 880	19 213	8 875	8 344	8 353	8 680
Tööreis	141 616	8 487	10 707	11 651	11 920	14 542	12 148	9 480	10 383	13 799	15 569	12 920	10 010
..osavõtt konverentsi st, koolitusest	15 701	590	948	1 475	1 564	2 507	2 683	714	701	963	1 977	1 129	450
Muu reis	62 113	4 600	4 843	4 986	6 603	4 979	5 362	5 735	5 406	4 300	5 119	4 770	5 410

Märkus:

Andmeid võidakse korrigeerida järgmise kuu andmete lisamisel.

2013. aastal ööbis Tartus kokku 335 160 turisti, neist 131 431 oli Tartusse tulnud puhkusereisile ja natukene suurem hulk (141 616) olid Tartusse tulnud tööreisile. Tartu puhul on märgata tööreiside osakaalu kasvu: 2010. aastal 92 971, 2011. aastal 110 135 ja 2012. aastal 127 404 ja 2013. aastal 141 616. Samuti on viimaste aastate jooksul kasvanud konverentsidel osalejate arv: 2010. aastal 14 578, 2011. aastal 17 011 ja 2012. aastal 19 306, ent 2013. aastal toimus väikene langus 15 701.

Kogu Eesti keskmisena on see suhe töö- ja puhkusereiside vahel mõneti erinev (tabel allpool). Kui Tartus on töö- ja puhkusereisid pooleks, siis Eesti keskmisena domineerib tugevasti puhkusereiside osakaal (tabel allpool).

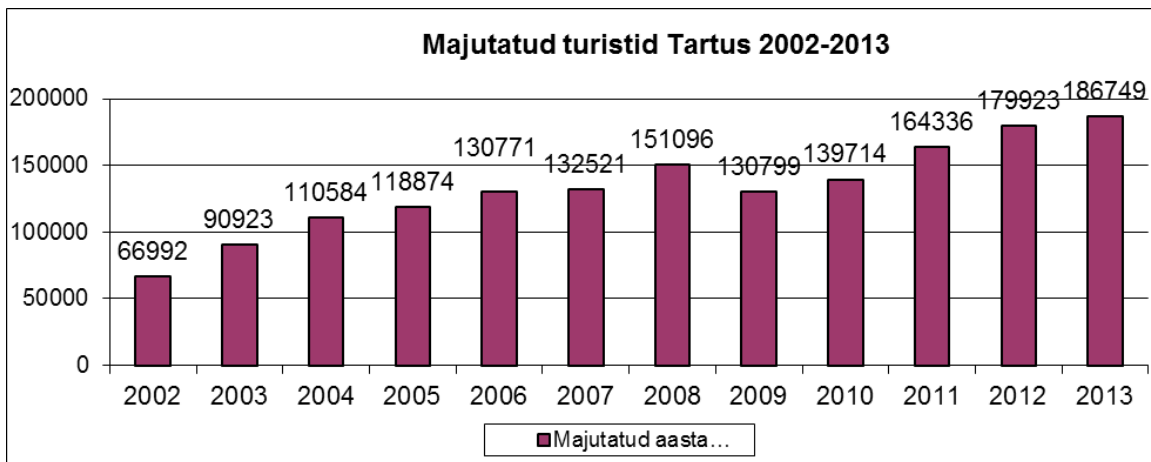
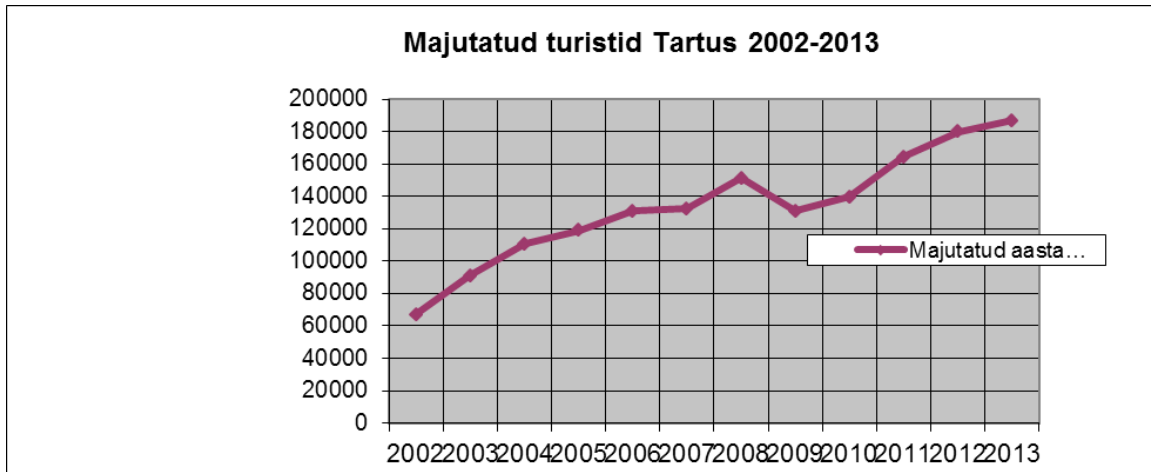
TU142: MAJUTATUTE ÖÖBIMISED --- Aasta, Maakond, Reisi eesmärk ning Kuu

	Kasvavalt kokku	Jaauar	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	Septemb	Oktoober	Novembe	Detsem
		ar							er		r	ber	
2013													
Kogu Eesti													
Kokku	5 734 033	336 908	298 781	380 170	374 968	496 640	605 871	834 585	731 521	439 229	442 513	390 273	402 574
Puhkusereis	3 457 878	197 139	165 625	215 179	200 856	289 416	378 707	597 013	480 663	239 190	232 577	207 726	253 787
Tööreis	1 372 377	87 706	85 389	98 611	107 682	129 935	135 078	131 818	139 785	126 287	131 178	110 697	88 211
..osavõtt konverentsist, koolitusest	170 760	7 847	9 593	9 828	15 171	19 038	16 482	7 551	18 976	20 636	21 911	14 556	9 171
Muu reis	903 778	52 063	47 767	66 380	66 430	77 289	92 086	105 754	111 073	73 752	78 758	71 850	60 576

Märkus:

Andmeid võidakse korrigeerida järgmise kuu andmete lisamisel.

Allpool on näha Tartu turismistatistikat visualiseeritud kujul. Kaetud on aastad 2002-2013 ning graafikult on näha turistide liikumise trendi. Sellest järgneval graafikul on toodud tulpdiaagramm, kus on märgitud aastate lõikes majutanud turistide arv.

2. Tartu turismi arengukava 2008-2013 tegevuste täitmine.

Tartu turismi arengukava 2008-2013 2013. aasta tegevuste täitmine.

EESMÄRK	TEGEVUS	TÄITMINE
SIHTKOHA BRÄNDI LOOMINE JA RAKENDAMINE	Tartu turunduskontseptsiooni arendamine	Tartu turunduskontseptsiooni on lisandunud uued valdkonnad ja nišid. Fookusesse on tõstatatud pereturism ja võimalused lastele ning uuteks suundadeks Tartu kui infotehnoloogia ja innovatsiooni keskuse kontseptsioon. Samuti on esile kerkinud uus suund- invaturism.
	Koostöös eraettevõtjatega ühiste müügiargumentide, sõnumite ja visuaalsete elementide kasutamine turundustegevuses	2011. aastal algatati ümarlaudade korraldamine kultuuriarendajate, kultuuriturismi viljelejate ning ettevõtjatega, töötamaks välja ühiseid võimalusi turundustegevuseks ning kultiveerimaks koostööd erinevate asutuste ja ettevõtjate vahel. Pakettide koostamine ning info efektiivsem valdamine on samuti üheks eesmärgiks ümarlaudade korraldamisel. Valmis täiustatud kultuuri- ja spordisündmuste tabel, mida erinevate kanalite kaudu levitati ja Tartus toimuvat tutvustati.
SIHTTURGUEL TARTU TUNTUSE SUURENDAMINE	Müügiedendustegevuste korraldamine sihtturgude reisikorraldusega seotud ettevõtjatele ja ajakirjanikele	Koostöös SA Tartumaa Turismiga on osaletud erinevatel messidel, tutvustamaks Tartu võimalusi ja Tartut kui potentsiaalset reisisihtkohta. Samuti kirjutatud artikleid välisväljaannetesse, tõstmaks huvi Tartu linna vastu. Pidevad FAM reisirid, kokkusaamised reisikorraldajatega ning Tartuga seotud info edastamine läbi erinevate meediumite sihtturgudele. Kokku võõrustati Tartus reisikorraldajaid ja ajakirjanikke 12 riigist, sh Venemaa, Ukraina, Saksamaa, Rootsi, Suurbritannia, USA, Soome, Läti, Poola, Prantsusmaa, Itaalia ja Eesti esindajaid.
	Sihtturgudel toimuvatel turismimesseidel osalemine	Osalemine Riia juubelifestivalil, Riia messil-Balttour; osalemine Tourestil; osalemine Peterburi turismimesseil Invetex. Sihtasutusega koostöös ja kaudu oli Tartu esindatud 15-l messil, minimessil ja suurüritusel, erinevatel infomesseidel ja -päevadel.
	Turunduskampaaniate korraldamine sihtturgudel	EASi rahastuse saanud Tartu pereturismi projekti raames koostati Tartu mainetrükised, uus Tartu mainefilm ja valmistati ette suunatud reklaamkampaaniad sihtturgudele: Läti, Vene ja Soome turule. Samuti teostati SA Tartumaa Turism projekti raames erinevaid kampaaniaid ja tegevusi sihtturgudele (Läti telekampaania), Venemaa (tele ja trükikampaania), Soome turule suunatud tegevused. Samuti toimus suuremahuliselt „Tartus Näeme“ sisekampaania.
	Turismiteadlikkuse tõstmine linnaelanike seas	Regulaarsed statistilised andmed turistide liikumisest ja trendidest, kvartaalsed pressiteated ja võrdlev analüüs eelmiste aastatega seondult. Kaks korda aastas veebipõhiselt välja antav

		turismialane infokiri „Tartu ja Lõuna-Eesti“, koostöös SA Lõuna-Eesti Turismi ja SA Tartumaa Turismiga.
INFOEDASTAMISE KANALITE MITMEKESISTAMINE JA KOOSTÖÖ TÕHUSTAMINE	Koostöö tihendamine Eesti esindajatega välismaal	Eesti välisesinduste varustamine Tartu turismitrükistega Välisministeeriumi vahendusel. Koostöös EASI välisesindusega toimuvad Peterburis 2 korda aastas (kevad ja sügisel) infopäevad Peterburi reisikorraldajatele ja ajakirjanikele.
	Sõpruslinnade võrgustiku aktiivne kaasamine	Koostöövõimaluste arutamine, kohtumine ja kogemuste vahetamine Häämelinna kolleegidega, kes tegelevad nii turismi arengu, linna mainekujunduse kui ka avalike suhetega. Pihkva suunalise turundusalase koostöö tegemise võimaluste käivitamine. Riia linna esindajatega kohtumine ja Riia linna juubelifestivalil Tartu reklaamimine.
	Osalemine erinevates rahvusvahelistes organisatsioonides	Seniste rahvusvaheliste organisatsioonide liikmena oleme osalenud erinevates projektides, edastanud informatsiooni ning täitnud liikmekohustusi. Samuti osalesime Vilniuses UBC turismikomisjoni töös. Peamised koostööprojektid- ja kontaktid on UBC (Läänemere Linnade Liidu), BTC (Läänemere Turismikomisjoni - The Baltic Sea Tourism Commission, BTC) info@btc.se ; www.balticsea.com ja Kaasaegse Hansaliiduga (The Modern Hanseatic League).
	Koostöös reisikorraldajatega Tartu lülitamine Baltikumi ringreiside marsruutidesse	Tootetuvustusreiside korraldamine välisriikide ajakirjanikele ja reisikorraldajatele, samuti pidev informeerimine toimuvast ja kontaktide värskendamine reisikorraldajatega ning giididega. Valmistatakse ette Via Hanseatica turismiteekonda, mis hõlmab Hansalinnasid ja Baltikumi regiooni.
TURISMIINFO KÄTTESAADAVUSE SUURENDAMINE	Interneti-põhiste infoportaalide www.visittartu.com , http://kultuuriaken.tartu.ee ja turismitoodet, -teenust pakkuvate organisatsioonide kodulehtede arendamine	Nii kultuuriaken.ee kui ka visittartu.ee teevad läbi põhjaliku uuenduskuuri. 2010. aastal algatati mõlema lehekülje uuendamise ideede elluviimine ning kasutajasõbralikumaks muutmine, 2012. Sai visittartu.com uue väljanägemise, arendustööd veel jätkuvad. Visittartu.com veebis olid üleval madalhooaja paketid suunatuna Soome ja Venemaa sihtturgudele.
	Interneti-põhiste kampaaniate korraldamine	<ul style="list-style-type: none"> Osalemine Välisministeeriumi korraldatavates välismaalastele suunatud Eesti viktoriinis. Oleme igal aastal välja pannud Tartu auhinna, lisaks koordineerinud Tartu ettevõtjate, turismiobjektide ja muuseumite reklaami ja auhindade väljapanemist Välisministeeriumiga. „Tartus Näeme“ suvekampaania ühe osana internetipõhine kampaania elluviimine.

	<p>Infomaterjalide koostamine sihtturu nõudlusele vastavalt, sh toote trükiste koostamine ja levitamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Infokiri „Tartu ja Lõuna-Eesti“, kaks korda aastas internetipõhine väljaanne, mis tutvustab võimalusi, puhkuse ideid ja pakette nii siseturistile kui võõrkeelsele turistile. ☐ Riia-Tartu marsruudikaart sai valmistatud Riia turunduskampaania raames. Kaart on varustatud Lõuna-Eesti ja Tartu vaatamisväärsustega, mis paiknevad Riia-Tartu marsruudil. Kaarti jagati Tartu-Riia bussides ja Riia turismiinfokeskuses. ☐ Keslinna turismikaart anti välja SATT turundusprojekti raames. Inglisekeelne. ☐ Tartu linna ja maakonna turismiinfokataloog ENG, EST. Sisaldab infot linna ja maakonna puhkusevõimalustest – majutus, toitlustus, aktiivne puhkus jne. ☐ Tartu linna ja maakonna postkaardid. Erinevad kujundused. ☐ Konverentsiturismialase Tartu vahelehe jaoks info ja fotode koondamine Eesti Konverentsibüroo mappkaante tarbeks.
	<p>Puutetundlike ekraanidega infokioskite paigaldamine Tartusse.</p>	<p>Tartusse (bussijaam, lennujaam, Lõunakeksus ja Tartu KÜK) paigaldati EASist toetust saanud Tartu Turismiinfokeskuse arendamine Külustuskeskuseks projekti raames 4 elektroonilist infokioskit. Tartu infokeskuse ümberehitamisprojekti raames plaaniti 5 puutetundliku ekraaniga infokioski paigaldamine. Projekt viidi ellu 2010. aasta algul.</p>
	<p>TIK-i arendamine KÜK-iks</p>	<p>2009. aastal esitati EASi projekt „Tartu Turismiinfokeskuse arendamine Külustuskeskuseks“. 2009. aastal projekteeriti Külustuskeskuse ruumid ning projekt valmis ja Külustuskeskus avati 2010. aasta esimeses pooles.</p>
	<p>Ürituste pikaajaline etteplaneerimine ja sellekohase info levitamine reisibüroode jt infokanalite kaudu; tähtsündmuste kalendri kaheaastane etteplaneerimine</p>	<p>Tartu linna kultuuri arengukavas on sätestatud Tartu maineüritused, mis toimuvad igal aastal ja mille toimumise aeg on pikalt ette teada. Väiksematest üritustest annab ülevaate kultuuriaken.tartu.ee Kultuuriosakond koostab regulaarselt Tartu kultuurikalendrit. ASO MTT sisestab Tartu linna suuremaid kultuurisündmusi erinevatesse rahvusvahelistesse turismiportaalidesse. SA TT levitab kultuurisündmusi läbi erinevate reklaamide sihtturgude ajakirjanduses. Lisaks toimib jooksev infovoog kultuurikaken.tartu.ee-st visittartu.com-i.</p>
TURISMITOODETE MITMEKESISTAMINE JA KVALITEEDI PARANDAMINE		
<p>JAANI KULTUURIKVARTALI KUJUNDAMINE</p>	<p>Antoniuse õue Lutsu 3 hoone rekonstrueerimine</p>	<p>Rahastustaotlus EAS-ile sai heakskiidu. Tööd teostati 2010. aastal.</p>
<p>TERVIKLIKUKS TURISMITOOTEKS</p>	<p>Mänguasjamuuseumi arendamine laste ja perekeskuseks Lutsu 2 hoone teatrimajaks ja külustuskeskuseks</p>	<p>Tööd lõppesid 2010. aasta alguses. Teatri Kodu avati 2010.a. mai lõpus.</p>

	renoveerimise teel	
	Jaani kiriku atraktiivsuse suurendamine: ekspositsiooni loomine	Tartu linnavalitsus toetab Jaani kirikut, kui ühte olulist turismiatraktsiooni igal aastal ligi 300 000 krooniga, et hoida kirikut avatuna turistidele aastaringelt. Lisaks on toimunud mitu ühiskäiku välisurgudele ja messidele ning turundusalane koostöö Jaani kiriku turundusvõimaluste suurendamiseks.
TOOMEMÄE KOMPLEKSI VÄLJAARENDAMINE	Toomemäe arendamise kava koostamine	Toomemäe arengukava koostati juba 2008. aastal
	Toomemäe pargi korrastamine	Projekt koostamisega tegeleti 2008. aastal. Projekt plaaniti esitada jaanuaris 2009, ent antud toetusmeede on ajutiselt suletud ja avati uuesti 2010. aasta suvel. Projekt jäeti aga rahuldamata.
	Tähetorni kompleksi rekonstrueerimine teadusmuuseumiks	Tartu Ülikool esitas EASle rahastus taotluse 2008. aastal, mis leidis ka EASi poolt heakskiidu. Ehitushange viidi läbi 2009. aasta juulis, mille järel algasid renoveerimistööd. Tähetorn anti ehitaja poolt TÜle üle 22. dets 2010 ja avati pidulikult 2011. aasta aprillis, mil tähistati tähetorni 200 juubelit.
	Musumäe ja groti rekonstrueerimine	Oli planeeritud kogu Toomemäe korrastamise projekti.
	Meditiinimuseumi rajamine vanasse anatoomikumini	2011. aasta keskel paiknes vanas anatoomikumini arstiteaduskonna inimkeha preparaatide kollektsioon ja näitus „200 aastat vana anatoomikumini“. Hoonet hakati 2011. aasta lõpus restaureerima.
EMAJÕE KOMPLEKSNE KASUTUSELEVÕTMINE AKTIIV- JA PEREPUHKUSTEKS	Väikesadamate, sildumisalade, slippide väljaehitamine	2009. aastal rajati <ul style="list-style-type: none"> • Emajõe Konsumi randumissild • Rebase slipp Ülejäänud valmis projekteeritud sildumisalade rahastamiseks esitati projekt Interregi EstLatRus programmi 2010. aasta lõpus. Hetkel kokkulepeid saavutada õnnestunud ei ole.
	Kaldakindlustuste, promenaadide ja kallasradade väljaehitamine ja matkaradade võrgustiku arendamine	2009. aastal alustati Emajõe tänava rekonstrueerimist.
	Jõekeskuse loomine: lodjakoja, ujula ja kalapargi rajamine	Rahastus taotlus esitati 2010. aasta suvel. 46,3 miljonit krooni ning Jõekeskus on jõudsalt arenenud ja saanud nii välimeedia- turistide kui siseturistide tähelepanu osaliseks.
	Emajõe parkide valgustuse uuendamine	Tagatud on piisav valgustus ja teemaga on tegeletud.
	Kämpinguala rajamine Anne kanali ja Emajõe vahelisele alale	Projekt seoses huviliste puudumisega on hetkeks peatatud või lükkub uude arengukava perioodi.
	Anne kanali teeninduse arendamine	2009. aastal tegutses suveperioodil Anne kanali ääres 6 ettevõtjat, kes pakkusid erinevaid teenuseid alustades jäätisemüügist ja lõpetades lauajalgmalliga. 2010. aastal oli ettevõtjate arv juba kasvanud 9ni. 2012. aastal suvise raamatukogu võimalused kanali ääres.
KÜLASTUSMOTIVAATORIT	Teaduskeskuse AHHA	

E RAJAMINE	uue hoone ehitamine	Hoone valmis koos ekspositsiooniga 2011. aasta kevadel.
	Raadile Eesti Rahva Muuseumi rajamine	Ehitustööd on alanud, uue hoone valmimine on plaanis 2016. aastal.
KONVERENTSITURISMI ARENDAMINE	Konverentside korraldamise võimaluste ja atraktiivsuse suurendamine	Pidevad teaduskonverentsid ja erinevate teemadega seotud konverentsid Dorpati konverentsikeskuses. Infovahetus ja teavitustöö ning ülikooliga koostöö on ümarlaudade vormis toimunud.
	Eesti Konverentsibüroo töös osalemine	2008. aastal asutati Eesti konverentsibüroo. Üheks asutajaliikmeks oli ka Tartu linn. Tartu linn finantseeris 2009. aastal Eesti konverentsibüroo (EKB) tegevust 180 000 krooniga. Eesti konverentsibüroo igapäeva tegemistes osaleb SA TT alluvuses tegutsev Tartu Konverentsibüroo tegevjuht. Tartu linn toetab igal aastal Eesti Konverentsibürood rahaliste vahenditega, k.a. 2012. aastal.
	Konverentsiturismitoote arendamine koostöös avaliku ja erasektoriga ning teadusasutustega	SA TT TKB arendab koostööd EKB-ga turundusvaldkonnas, sh trükised, reklaam ning koostööd ettevõtjate vahel. Koostöös erasektoriga pakub Tartu Konverentsibüroo erinevad <i>pre-</i> ja <i>post-tuure</i> ning <i>incentive</i> teenuseid.
	Koostöö arendamine erinevate konverentsi- ja turismiorganisatsioonidega, ümarlaudade korraldamine	2009. aastal käivitas Tartu konverentsibüroo Tartu konverentsisaadiku programmi, millega praeguseks hetkes on liitunud 73 teadlast ja oma ala spetsialisti. Konverentsiturismiga otseselt ja kaudselt seotud Tartu linna ja maakonna ettevõtetele ümarlaua organiseerimine, initsiatiivgrupi loomine TCBl.
	Konverentsiteenuste andmebaasi pidev uuendamine	Tartu konverentsibüroo uuendab pidevalt konverentsiturismi andmebaasi. (http://www.visittartu.com/konverents)
	TERVISE- JA RAVITURISMI ARENDAMINE	Koostöö arendamine SA-ga TÜ Kliinikum
	Spaaturismi arendamine koostöös ettevõtjatega	2012. aastal seoses finantsvahendite ja huvi puudumisega ettevõtjate poolt konkreetseid samme ei astunud.
PAKETTIDE KOOSTAMINE TURISMITOODETE MITMEKÜLGSEMAKS JA ATRAKTIIVSEMAKS PAKKUMISEKS	Pakettide loomine sihtturgude põhiselt ja erinevatele turusegmentidele (pered, kultuurituristid, aktiivse puhkuse nautijad, ärituristid)	Majutusasutuste poolt koostatud paketid: http://www.visittartu.com/specialoffers (Näiteks hotellide teatripaketid, mis sisaldavad endas majutust, Vanemuise pileteid ja tervitusjooke hotellitoas.) Välja on töötatud ka piirkonnapõhised turistipaketid reisisihttarbeks.
	Jaani kultuurikvartali programmi loomine	2009. aasta lõpul algatati koostöös 25 Läänemere äärsel partneriga „Euroopa tellisgootika tee“ jätkuprojekt AGORA 2.0, mille raames arendati välja Jaani kultuurikvartali terviklik turismitoode.
	Erinevate incentive-toodete väljaarendamine koostöös kultuuriasutuste ja turismiasjalistega (ülikooliga seotud programmid, keskaja programmid, seiklusmängudel põhinevad programmid)	2009. aastal loodi erinevaid <i>incentive</i> programme pakkuv firma South-Estonia DMC, kes aktiivselt antud programmide koostamise ja müügi tegeleb.

	linnakeskkonnas, teatraliseeritud programmid linnakeskkonnas jms)	
	Pre- ja posttuuride väljatöötamine ärituristide jaoks	Tartu Konverentsibüroo pakub koostöös erasektoriga erinevad <i>pre-</i> ja <i>post-</i> tuure ning <i>incentive</i> teenuseid.
	Kultuuri- ja spordiürituste sidumine majutusvõimaluste ja ärikohtumiste korraldamisega	Tartu majutusasutused on kokku pannud erinevaid kultuuri ja lõõgastuspakette: http://www.visittartu.com/specialoffers
TEENINDUSKVALITEEDI TÕSTMINE	Koolituskursuste ja seminaride korraldamine turismitoodete ja -teenuste pakkujatele	<ul style="list-style-type: none"> Eettevõtlusosakond korraldab pidevalt koolitusi, näiteks 2009. aastal korraldati 12 koolitust Tartu teenindussektori taseme tõstmiseks
	Tartu Hea Teeninduse nädala korraldamine Parimate teenindajate tunnustamine	Tartu hea teeninduse kuu on saanud iga-aastaseks traditsiooniks.
TURISMI TOETAVA TUGISÜSTEEMI ARENDAMINE		
TUGITEENUSTE KVALITEEDI TÕSTMINE	Turismisektori arengut toetavate organisatsioonide juhtimises osalemine (SA Tartumaa Turism, SA Emajõe Jõeriik, MTÜ Eesti Konverentsibüroo, SA Lõuna-Eesti Turism) ning nende tegevuse ja arengu toetamine	Tartu linnavalitsuse esindajad kuuluvad antud organisatsiooni nõukogudesse ning Tartu linn osaleb aktiivselt nende organisatsioonide rahastamisel ja nende projektide toetamisel. Samuti turundusalases tegevuses ja teavituskampaanias.
	Osalemine turismi mõjutava riikliku poliitika ja strateegia ning arengukavade väljatöötamisel	SA TT esindab Tartut EASI töögruppides.
	Külastajate rahulolu uuringu regulaarne läbiviimine	2010. aastal valmis Tartu turismiviitade hetkeolukorra analüüs ja kava uute viitade rajamiseks. Suvekülastaja uuringud toimuvad iga kahe aasta tagant.
	Koolituste korraldamine turismisektori arendajatele ja tugisüsteemile	SA TT korraldas Tartu turismiettevõtjate infopäeva SATT korraldas Tartu turismiettevõtjate õppereise Ida-Virumaale ja Põlvamaale sealset turismikorraldust
TURISMIASJALISTE TEABEVAHETUSE JA KOOSTÖÖ EDENDAMINE	Turismiasjalistele ümarlaudade ja seminaride korraldamine	Tartu turismiettevõtjate ja arendusorganisatsioonide vahelised ümarlaudadel planeeritakse üheskoos turundustegevusi ja tehakse kokkuvõtteid toimunud koostööprojektidest.
	Turismiasjalistele kvartaalse infokirja koostamine ja levitamine eesti keeles	SATT annab 4 korda aastas välja Tartumaa Turismi Teatajat
	Inglisekeelse infokirja koostamine 2 korda	ASO annab 2 korda aastas välja Tartu turismi infokirja inglise keeles, mis saadetakس kõigile meie

	aastas	välispartneritele ja välisajakirjanike/reisikorraldajate infolisti. Samuti ilmub alates 2009. aastast 2 korda aastas inglise- ja rootsikeelne Tartu ja Lõuna-Eesti turismipakette sisaldav e-infokiri.
	Statistiliste analüüside koostamine, maine- ja turismiuuringute läbiviimine	<ul style="list-style-type: none"> ASO koostab 4 korda aastas ülevaate turistide külastustest Tartus
LINNAKESKKONNA ATRAKTIIVSUSE TÕSTMINE JA INFRASTRUKTUURI ARENDAMINE		
LINNAKESKKONNA VISUAALSE ATRAKTIIVSUSE SUURENDAMINE	Vastavalt hooajale vanalinna ühtse ja tervikliku kaunistamiskontseptsiooni väljatöötamine ja rakendamine (lilleklumbid, plagud, plakatid, spetsiaalne valgustus nii jõulude ajal kui ka suurüritustel)	Jõulude ja linna suurürituste ajal on linn kaunistatud temaatiliste vimplite ja valgustusega. Samuti on linnakunstniku juhendamisel suvisel perioodil vanalinna tänavad ja Raekoja plats kaunistatud ühtse kontseptsiooniga välikohvikutega. Linna tseremooniatel raekoja platsil on alati heisatud Tartu lipud. Idamaade uusaasta puhul on raekoja platsil eksponeeritud uue aasta temaatilise looma jääskulptuur.
	Restaureerimistoetuste eraldamine ehitiste kultuuriväärtuse säilitamiseks	Linn püüab leida võimalusi kultuuriväärtuste säilitamiseks.
	Ajalooliste kultuuriväärtuslike hoonete valgustamine	Kultuuri- ja vaatamisväärsust omavad hooned on piisava valgustusega tagatud
	Arhitektuurikonkursside korraldamine kesklinna hoonete rekonstrueerimiseks või ehitamiseks	Arhitektuurikonkursside korraldamine on pidev
	Konkursside korraldamine linna ilmestavate hoonete, eramute tunnustamiseks	1997. aastast alates korraldatakse kauni kodu valimist Tartus. Nii ka 2012. aastal.
	Vanalinna tänavate rekonstrueerimine ja miljöövärtuslike elementide taastamine	2009. aasta suvel rekonstrueeriti Kүүni tänav Raekoja platsi ja Poe tänava vahelisel lõigul. Ülejäänud Kүүni tänav valmis 2010. aasta sügisel.
	Monumentide ja linnakeskkonda rikastavate atraktiivsete objektide rajamine	2009. aastal paigutati Tartu linnapilti üks uus skulptuur. <ul style="list-style-type: none"> Eesti muusiku skulptuur Vanemuise kontserdimaja terrassil (autor Tiiu Kirsipuu) 2011. aastal rajati Emajõe äärde veemöödutorn
	Linnamüüri restaureerimine	2011. aastal linnamüüri ei restaureeritud.
TURISMIINFRASTRUKTUURI ARENDAMINE	Turismiviitade ajakohastamine ja objektide tähistamine viitadega	2009. aastal valmis Tartu turismiviitade hetkeanalüüs ja uute viitade paigaldamise vajaduse kaardistustöö. Viidad on paigaldatud ja süsteem loodud. 2013. Plaanitakse uued viidad ka uutele objektidele: Ahhaa keskus, ERM.
	Turismibussidele kesklinnas parkimise	Turismibussidele on parkimiskohtade kasutamise võimalused rajatud.

	tagamine	
	Turismiinfostendide ja -tahvlite uuendamine	Seoses varasema piisava tegutsemisega viidamajanduse valdkonnas 2012. aastal tegevusi ei toimunud.
	Kesklinna piirkonda avaliku WC ehitamine	Avalik tualett on valmis.
TRANSPORDIÜHENDUSTE ARENDAMINE	Regulaarse lennuühenduse avamise ja toimimise toetamine	Tartu linn toetab AS Tallinna Lennujaama Tartu lennujaama arendamiseks ja turundustegevuseks Tartu kui reisisihtkoha tutvustamisel.
	Raudteetranspordi, sh Tartut Kesk-Euroopaga ühendava Rail Baltica, arendamise toetamine	Rail Baltica ei läbi Tartut.
	Emajõe ja Peipsi vesikonna laevaliikluse arendamise toetamine	Tartu linn toetas reisilaeva Pegasus reise Emajõel.
	Jalgrattateede ehitamine	Varasematel aastatel Tartu linn osaleb partnerina projektis: „GO CYCLING THROUGH VIDZEME AND SOUTHERN ESTONIA”, mille raames rajatakse Lõuna-Eestisse kaasa arvatud Tartusse jalgrattateede infotahvleid ja märgistusi. 2009. aasta teises pooles alustati Ihaste ja Võru suunalise kergliiklustee ehitamist. Tööd valmisid 2010. aasta lõpuks. 2012. Aastal tuli välja jalgrattateede kaart.

